

že 32 let težavne in večkrat kaj sitne poslove občinskega župana neotrudljivo in modro opravlja. Gosp. okrajni glavar spominjal je pri tem tudi na burno leto 1848. rekoč: takrat je pokazal župan Bežan, da ni samo poštenega, ampak tudi mož junaškega srca. Ko so namreč magjarski puntarji hteli prek Mure vdreti, bil je Bežan v vrsti onih, ki se niso ustrašili, marveč sosede svoje nagovorili, poprijeti se orožja in tako v zvezi s cesarskimi vojšaki milo domovino rešiti od one „roparske drhali“. Globoko ganjen zahvalil se je vrli narodnjak za skazano milost in obečal do poslednjega zdihljeja veren ostati presvetlemu cesarju, ki kot blag in pravičen otec vseh svojih narodov z visokega prestola svojega tudi na prizadevanja v zvestobi neomahljivih Slovencev z radostnim okom pogleduje in zato tudi, da si še tako slabe zasluge slovenskega narodnjaka kmetskega stanu, premilostljivo obdaruje. Trikrat ponovljeni gromoviti živio-klici sklenoli so svečanost v občinski dvorani. Ob poldne bil je splošni obed, kterega se je nad 100 oseb vdeležilo! Rekli smo že, da je okrajni glavar svoj nagovor prav gladko slovenski počel in dokončal. Iz tega pa slobodno sklepamo, da temu gospodu čitanje slovenskih dopisov nikakih težav ne dela, in da oni župani navskoz krivo sodijo, ki mislijo Bog ve, kako se prikupijo, ako pripise do okrajnega glavarstva v potu svojega obraza nemški kovajo. Ta njih nemščina je pa v slovničnem, pravopisnem in drugih obzirih seveda navadno taka, da se Bogu usmili, in se njej uradniki včasih smejejo, da vse groboče. Oj dragi moji rojaki! Z vašo „gomaindevorštarsko“ nemščino si malo čislanja prikupite in slabo gde v milost pridete, razve znabiti pri negovskem strahu, pri orehovskem „bahjem dohtarju“ in podobnih želarskih velikaših.

Iz Ptuj. Dne 8. in 9. t. m. so imeli Ptujčani veliko svečanost: gasilna društva peterih dežel, Štajerske, Koroške, Kranjske, Hrvatske in Niže-Avstrijske, so obhajala svoj sedmi letni shod, „Feuerwehrtag“, kakor pravijo. Malo mestice napeti je moralo vse žile, da je pripravilo slavnim gostom kolikor toliko dostojen sprejem. Slavnostni odbor je že več tednov delal in se trudil na vse pretege; zbiral radovoljne doneske, pošiljal vabila na vse strani, pripravljaj stanovanja itd. Velikanska uta (Festhalle) sama je stala z veučanjem vred okoli 800 fl. Godbo so si naročili iz Maribora, zastave in banderice doli iz Kaniže in Čakovca (kder imajo take robe bojda na cente in cente, iz one dobe še, ko so lani Turki se mimo vozili v Pešto in nazaj.) Nekateri hiše so bile ovenčane in z raznimi zastavami okinčane — celo pionirska kasarna, čemur smo se jako čudili! Najlepša pa je bila ona velika zastava štajerska, ki je na rotevžu vihrala od strehe blizo do tal; štelose je neki na-nji trintrideset krp (celo krpe na krpi!) in sedem večih in manjših lukenj. Dež in veter sta jo še hujše zdelala, tako da so ji mo-

rali v nedeljo popoldne spodnji dve tretjini zviti in zvezati in nekam k zidu pripeti. Že zadnjič, ko je bil nadvojvoda Albreht v Ptui, vzročevala je popisana zastava veliko nevolje; zdaj jo še pa gredo drugoč razvešat pred tolikim številom tujcev iz raznih daljnih krajev... sramota nedopovedna!

Če me prašate, kako se je vršila slovesnost, bom kratko povedal: pili so in jeli, govorili in endruga kadili, godli in popevali, plesali in truščali na vso moč, in tako grozovito skronili dva imenitna praznika (rojstvo prebl. D. M. in godnje presladkega imena), da je vsakega vernega kristjana bolelo srce. Bog jim odpusti!

Od sv. Duha pri Lučanah. Umrli je v torek 4. t. m. največji posestnik v naši fari Miha Gradišnik (Harič). Pokojni je bil obče priljubljen, zato se je pa tudi zbrala 6. t. m. velika množica, ter ga spremila do hladnega groba. Tudi šolska mladež je svojemu nekdanjemu ogledi skazala dostojno zadnjo čast. Ko so vrle naše hribovke zapele nagrobnico, zabliskale so neštevilne solze iz v grob strmečih očes. Pa kako tudi nebi, saj je Gradišnik cerkvi in šoli, kakor sosedom storil veliko in veliko dobrega. Bil je tudi iskren narodnjak, kakoršnih žalibog tukaj močno pogrešamo. — Naj počiva v miru!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Korošci so pri volitvi za državni zbor politično modro ravnali. Videvši, da z zgol slovenskim kandidatom nebi prodrli, dali so glase zmernemu in kakor čujemo vse hvale vrednemu, pravičnemu Nemcu, dr. Edelmannu. Ta gospod ne trobi v nemško-liberalni rog in je prijatelj grofa Hohenwartha; v Celovcu je dobil od 112 glasov 83, v Velikovcu pa vseh 97; liberalna nemškutarja Petritsch in Seebenbach sta vlovila komaj: prvi 28, drugi pa 1 glas. — V državnem zboru razpravljajo o davkarskih po-tavah; poslanci so gledé važnega prašanja razcepljeni v 4 stranke in se ne vé, katera bo zmagala. Nekateri hočejo vse postave vrči pod klop, drugi pa samo nekatere. Znani g. Seidl še se ni podal na Dunaj, ampak igra „tarok“ v mariborski kasini; menda ima odpust in služi torej na den po 10 fl. ravno tako, kakor če bi na Dunaju v državni zbornici sedel. — V Gradcu, v Celovcu in v Reichenbergu na Českem se je te dni mnogo večjih obrtnikov, fabrikantov in trgovcev zbralo, kateri vsi tirjajo, naj vlada colnino na tuje blago poviša; nekdanj so pa ti liberalni gospodje kar goreli za svobodno kupčijo; sedaj jim sila odpira oči ter vidijo, da nam tuje blago denar pobira, obrt in fabrike domače pa razdira. — Dva škofa, rodom Slovana, sta ta teden umrla: preuzviš. gg. J. Vitezič, škof v Krku (Veglia v Istriji), 71 let star, in Aug. Vahala, škof v Litomericah na Českem. — Cesarjevič Rudolf je obiskal Reko, kder so podmitani magjaroni pobalini trgali hrvatske zastave in krolili:

eljen; cesarjevič se je obiskavši cerkvo Device Marije na Trsatu, kder je poprej lauretansko-nazaretska hišica stala, vrnil v Polo. Tukaj ostane 8 dni. — Pri vojaki poskušajo sedaj nove puške, katere je izumil Kropaček; nove puške presegajo daleč sedanje Werndlove; v 30 sekundah vstreli vojak z njimi 8 krat, z Werndlovimi pa samo 4krat. Minister Stremajer je ukazal, da se morajo učiteljski pripravniki učiti orgljanja in cerkvene glasbe, korala. — Liberalni državni poslanci so za grob francoskega republikanca Thiers-a poslali velik venec. Ali hočejo ti ljudje namesto cesarske — imeti republikansko Avstrijo? — Delničarji ogerske železnice Košice-Odersberg zgubijo vsled pridnega (?) delovanja opravnjskih svetovalcev 6 milijonov goldinarjev; opravniki postajajo povsod bogataši, delničarji pa siromaki. — Višji vojaški poveljnik v Zagrebu in načelnik granice postal je baron Franjo Filipovič, do sedaj poveljnik na Moravskem; na njegovo mesto pride general Mollinary. V Knin v Dalmaciji je pribežalo 140 bosenskih beguncev, ki so se strahu pred grozovitim Turkom do sedaj potikali po gozdih in brlogih. Reveži so izstradani in na pol zdijvani.

Vnanje države. Stari nemški cesar se je te dni potegnil za lutrovske vero ter je ostro grajal lutrovske nevernike, kateri ne marajo več za nobene krščanske resnice; liberalci se vsled tega močno jezijo. — Francoski republikanec Gambetta je bil od sodnije na 3 mesece v ječo obsojen, ker j predsednika, generala Mak-Mahona, javno psuval. — Laški minister Nikotera, hud sovražnik katoliške Cerkve, bil je te dni v Livorni, kder so ga prebivalci spoznali, mu žvižgali in ga z gnjilimi pomerančami in žlaprtki pometali, da je kar zbežal iz mesta. Angleži, videvši, da začenja Turkom slabo prihajati, želijo, naj bi Rusi in Turki sklenoli mir; toda ruski in nemški cesar sta sebične želje Angležev strogo zavrnila; mir naredil bodem jaz z zmagovitem mečem v rokah, je djal ruski car. — Čedalje bolj očitno postaja, da je zastran turškega prašanja med Rusi, Rumuni, Srbi, Črnogorci in Grki vse natančno dogovorjeno; vsaki teh zaveznikov stopi ob njemu določenem času v boj zoper turško divjaštvo.

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

Zmaga v krvavem boju zoper Turka se nagiba na stran Slovanov. Hrabri Črnogorci so 8. t. m. vzeli trdnjavo Nikšić; v njej so zaplenili 21 kanonov in 2800 Turkov vjeli, med njimi Szandor-pašo, poturčenega Magjara. Veselje v Črnogori je neizmerno in važnost vzetja Nikšičevega imenitno. Sedaj bodo Črnogorci laglje dihali in varniše živeli; z zaplenjenimi kanoni pa bodo zaporedom vse turške trdnjave okoli Črnogore podrli. Ruski car bil je tudi močno vesel hrabrega čina ter je poslal 40 zlatih križceev reda sv. Jurija, čestitanje knezu in pa mnogo denarjev. Kri, katero so

ruski junaki prelili v Šipkinih klancih, ni tekla zastoj. Ona je prvič bojno srečo po sili potisnila na kristijansko stran. Sedaj namreč je že jasen bojni črtež turški. Hotli so tedaj da bi se vsi 3 turški generali Osman, Sulejman in Mehemed združili pri Trnovi in potem Ruse potisnili v Donavo in črez njo v Rumunijo. Ali ruski junaki so pri Šipki razbili Sulejmanovo vojsko; sedaj je Osman-paša 31. avg. pri Žgalincih hotel predreti do Mehameda, bil je pa tepen; brz zbere zopet svoje vojake in ukaže Adil-paši, naj mahne proti Selvi, da pride Rusom v Šipki za hrbet in odpre 20.000 Turkom pot črez Balkan po klancih pri Trojanu; pa tudi ta namera je spodletela. Pri Selviju je knez Mirski Adil-pašo zbil nazaj v Lovac; tukaj pa je Turke 3. sept. zgrabil knez Jmeretinski, jih zapodil v mesto, sam za njimi vdrl in jih iz mesta vrgel vun, kder jih je general Skobolev z konjeniki sprejel in jih gnal proti cesti v Zofijo; 20.000 Turkov pri Trojanu je moralo nazaj črez Balkan. Sedaj so Rusi dobili enkrat priliko, da nevarnega Osman-pašo iz Plevna preženejo ali uničijo. Zvečer 6. sept. ga je obdalo 80.000 Rusov in 30.000 Rumunov z 358 kanoni od vseh strani. V noči so napravili šance in potem 7., 8., 9., 10., 11. in 12. sept. neprenehoma streljajo na Turke, kojih je blizu 76.000 z 240 kanoni natlačenih okoli Plevna. Ruske in rumunske baterije se Turkom bližajo čedalje bolj; vzeli so jim že več šanc; zlasti Rumuni so 8. sept. slavno pokazali, da so vrli junaki; Rumuni so tudi dobro orožani in jihovi kanonirji kaj zvesto streljajo. Ruski car je mnogim oficirjem podelil križceve reda sv. Jurija. Ljudi so do sedaj malo zgubili, ker niso z bajonetom napadali; le Rusom je 7. sept. turška kroglja ubila generala Gudima. Do sedaj Turki vrlo odgovarjajo z kanoni, ali dolgo ne bodo mogli z strelivom shajati, tudi z živežem za ljudi in konje ne, ker so obkoljeni; tudi telegraf se jim je prerezal. Sedaj so že 8 dni zaprti. Vlovljeni bodo bržčas vsi, če drugi turški generali hitro in zdatno Rusov ne premejo od zaja; vendar to je sedaj skoro neverjetno; 20.000 Turkom bližajočim se iz Trojanu in Zofije sta knez Mirski in Skobolev pot zaprla, Mehemed-paša, ki ima blizu 100.000 mož med Šumlo Razgradom in Ruščukom zbranih, do sedaj ni nič zdatnega opravil zoper cesarjeviča, ki stoji z 50000 Rusi od Bjele črez Obitenik do Mečke ob Donavi. Mehemed je sicer skušal 6. in 8. sept. prodreti do Jantre, ali pravega uspeha vendar ni imel, čeravno je pri Kazeljevi in Oblavi zmagal; Rusi so se mu umaknili v jako močne šance nazaj in ga pričakujejo na tesnem prostoru združeni in zgoščeni. Ob enem se ima Cimermana bati, kateri je dobil pomoči in mu namerava iz Dobrudže mahniti za hrbet. Vsaki den prehaja po 5000 mož ruske garde črez Donavo. Srbi marširajo že na mejo. V Aziji sta teden ni zgodilo nič znamenitega. Vse gleda na — Plevno.